

THL:N DATAPOLITIikka

THL:n tietoaaineistot tehokäyttöön

THL:n strategisena tavoitteena on ottaa tietoaaineistonsa tehokäyttöön ja toimia edelläkävijänä datan tuottamisessa, jakamisessa ja yhdistelyssä (*THL:n strategia 2015*). THL:n datapolitiikka ”THL:n tietoaaineistot tehokäyttöön” on tietoaaineistojen tehokäyttöä edistävä johtamisen ja konkreettisen työskentelyn väline. Datapolitiikka määrittelee painopisteet ja tekemisen, joilla THL:n tietovarantojen käyttöä edistetään seuraavien viiden vuoden aikana vuodesta 2016 alkaen.

Datapolitiikka on laadittu yhdessä THL:n henkilöstön ja johtoryhmän kanssa vuoden 2015 aikana. Työtä on koordinoitu Tietovarantopalvelut-yksikkö.

Datapolitiikka koostuu viidestä sisällöllisestä toimesta ja yhdestä läpileikkaavasta toimesta. THL:n datapolitiittiset toimet ovat:

1. Teemme tietoaaineistomme näkyviksi

Tietoaaineistojen tehokäytön ensimmäinen edellytys on, että saatavilla on tietoa jo olemassa olevasta tiedosta – eli metatietoa. Ajantasaiset tietoaaineistojen kuvailutiedot, muuttujatiedot ja saatavuustiedot helpottavat aineistojen löydettävyyttä, hyödynnettävyyttä, keruuta ja laadun kehittämistä.

Käynnistämme kuvailutyön THL:n keskeisimmistä väestötutkimus- ja rekisteriaineistoista. Julkaisemme kuvailutiedot, muuttujatiedot ja saatavuustiedot jatkuvasti päivittyvänä avoimena datana. Käytämme kansainvälisesti ja kansallisesti yhteensopivaa tietomallia ja linkitämme aineistojen kuvailutiedot eri kieliversioina sähköisiin hakupalveluihin.

Teemme aineistojen systemaattisesta kuvailusta ja metatietojen julkaisusta askelittain vakiintuneen toimintatavan THL:ssä.

2. Parannamme tietoaaineistojemme ajantasaisuutta, relevanssia ja asiakaskohtaista raportointia. Tehostamme tiedonkeruiden koordinoitua, emmekä tarpeettomasti kerää päällekkäistä tietoa

Arvioimme tietoaaineistojemme ajantasaisuutta ja relevanssia rohkeasti ja kriittisesti. Jos jokin tieto on jo kerätty, hyödynnämme sitä, emmekä tarpeettomasti kerää päällekkäistä tietoa. THL:n keskeisimpien tiedonkeruiden kehittämisen koordinoitua varten perustetaan tietovaranto-ohjelma.

Hyödynnämme myös rohkeasti uusia tiedonkeruun, analyysin ja asiakaskohtaisen raportoinnin menetelmiä.

Tavoittemme on, että väestötutkimustiedonkeruut ovat sisällöllisesti hyvin koordinoituja ja mahdollisimman suuri osa rekisteritiedonkeruista saadaan kerättyä suoraan Kanta-arkistosta, asiakas- ja potilastietojärjestelmistä ja muilta viranomaisilta.

3. Nostamme avoimen datan ja avoimen julkaisemisen toimintamme lähtökohdaksi

Avaamme dataa, tarjoamme aktiivisesti aineistojamme muiden käyttöön ja olemme vuorovaikutuksessa datan käyttäjien ja kehittäjien kanssa.

Suosimme avointa julkaisemista aina kun se on mahdollista ja tarjoamme THL:n tutkijoille ja muille asiantuntijoille siihen tukea ja kannusteita.

Tavoittemme on, että julkaisemme THL:n keskeisten tietoaaineistojen metatiedot, tilastotiedot ja tutkimustulokset päivittyvänä avoimena datana. Elinkeinoelämän ja muiden yhteiskunnan toimijoiden käyttöön jalostetuista tietotuotteista voimme periä korvauksen.

4. Tehostamme käyttörajoitteisten aineistojen saatavuutta

Myös salassa pidettävän ja muun käyttörajoitteisen tiedon tulee olla käytössä oikeassa paikassa oikeaan aikaan tietoturva ja tietosuoja huomioiden. Käyttörajoitteisten biopankki-, väestötutkimus-, rekisteri- ja kyselyaineistojen saatavuutta edistämme laatimalla selkeät tietoaaineistojen luovutusten ja omistajuuden pelisäännöt ja kehittämällä tehokkaita tukipalveluja.

Tavoittemme on käyttölupien ja -luovutusten kansallinen yhden luukun palvelu erilaisille tietoaaineistoille, läpinäkyvät käyttölupaprosessit, sujuva eri viranomaisten aineistojen yhdistely ja aineistojen jakaminen rajapintojen kautta.

5. Kehitämme sähköistä tiedon elinkaaren hallintaa ja sähköisen säilyttämisen ratkaisuja

THL:n tietoaaineistojen saatavuuden, käytettävyyden ja säilymisen takaamiseksi tarjoamme THL:n henkilökunnalle opastusta ja neuvontaa koskien tietoaaineistojen säilyttämistä ja säilytysajan määrittelyä. Painotamme aineistohallintasuunnitelman laatimista elinkaaren alussa ja tarjoamme siihen tuen.

Kehitämme THL:n tarpeisiin turvallisen sähköisen tietoaaineistojen säilytysympäristön ja sähköisen arkistoinnin ratkaisun, joka turvaa aineistojen käytettävyyden myös tulevaisuudessa. Arkistomme aineistoja tarpeellisen säilytysajan.

Läpileikkaava toimi: Teemme yhteistyötä

Edistämme tietoaaineistojen tehokäyttöä yhteistyöllä THL:n sisällä, kansallisesti ja kansainvälisesti. Vahvistamme tietoaaineistojen käyttöä edistäviä kumppanuuksia muiden viranomaisten, tutkimuslaitosten, yliopistojen, elinkeinoelämän ja tutkimuksen tuki-infrastruktuurien kanssa. Hyödynnämme valmiita ratkaisuja ja palveluita, kun ne vastaavat tarpeita.